

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1997-1998

18 februari 1998

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR STAATSHERVORMING EN ALGEMENE ZAKEN

Interpellatie van de heer Carl Decaluwé tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de verlenging van het protocol voor steun aan de geschreven pers

Interpellatie van de heer John Taylor tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het communicatiebeleid van de Vlaamse regering

Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken

Woensdag 18 februari 1998

VOORZITTER : De heer Freddy De Vilder

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.16 uur.*

Interpellatie van de heer Carl Decaluwé tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de verlenging van het protocol voor steun aan de geschreven pers

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Decaluwé tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de verlenging van het protocol voor steun aan de geschreven pers.

De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, vijf jaar geleden heeft de Vlaamse regering een protocol voor steun aan de geschreven pers afgesloten. Dat gebeurde toen reeds onder de verantwoordelijkheid van de huidige minister-president. Dat protocol liep tot eind 1997. In de tekst is bepaald dat het protocol kan worden verlengd tot het jaar 2002.

Toen het protocol werd afgesloten, was de verhouding tussen pers, politiek en media anders dan vandaag. Die verhouding is de jongste jaren sterk gewijzigd. Daarom is het misschien goed enkele vaststellingen daarover onder de aandacht te brengen.

Sedert de affaires van Agusta, Cools en Dutroux is het spanningsveld van de relaties tussen enerzijds media en anderzijds politiek, gerecht en de pers, meermaals aan bod gekomen. Rector Oosterlinck van de K.U. Leuven heeft uitspraken gedaan over externe controle op de pers. Er bestaan vandaag

trouwens voldoende redenen om de Vlaamse overheid ertoe te bewegen een Vlaamse vleugel voor beroepsjournalisten af te dwingen. De commercialisering van de media en de druk op de redacties neemt toe, terwijl de kwaliteit en de objectiviteit misschien afneemt – niettegenstaande het engagement dat is aangegaan in het protocol tussen de pers en de Vlaamse overheid. Vanuit verschillende hoeken wordt gevraagd om een betere vorming van journalisten.

Minister Van Rompuy heeft al enkele malen, onder meer op vraag van onze fractie, gezegd dat de rechtstreekse steun aan de geschreven pers moet worden herbekeken. In het jaarverslag 1996 van de informatieambtenaar van de Vlaamse Gemeenschap, de heer Decoster, lees ik : 'Het communicatiebeleid van de overheid is meer en meer belangrijk.' Uit een aantal recente enquêtes en ook uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat de Vlaamse overheid inzake communicatie toch nog wel wat te leren heeft.

In vergelijking met het geschreven woord heeft in de periode 1993-1997 de opmars van de beeldcultuur zich sterk doorgezet. Het protocol gaat enkel over de geschreven pers. De vraag rijst of de beeldcultuur niet meer moet worden geïntegreerd in het communicatiebeleid. We stellen ook vast dat een van de jonge media in financiële ademnood komen : de regionale omroepen.

De hoofddoelstelling van het protocol van 1993 was de steun aan de geschreven pers. De communicatie tussen de overheid en de burgers was daarbij volkomen ondergeschikt. Dat is een nuchtere vaststelling. In de toenmalige context was dat volkomen begrijpelijk. Maar in het licht van de hoger vermelde vaststellingen die betrekking hebben op de periode 1993-1997, is het nodig te pleiten voor een nieuw protocol. Dat protocol moet vooral de communicatie van de Vlaamse overheid met de bevolking tot doel hebben.

Decaluwé

Uit de persmededeling van de Vlaamse regering van 2 december 1997 blijkt dat ze de bedoeling heeft om haar communicatiebeleid voort uit te bouwen. Een van de elementen daarbij is een evenwichtigere benadering van de verschillende mediavormen. Ik besluit daaruit dat de regering niet enkel via advertenties de communicatie met de bevolking wil verzorgen. Ze wil zich ook wenden tot andere media, zoals de regionale televisie en de nieuwe media. Dat nieuwe protocol mag zich dus niet enkel richten tot de geschreven pers. De nieuwe en nieuwste mediavormen moeten daarbij worden betrokken.

Ik ben mij er vanzelfsprekend van bewust dat de middelen beperkt zijn. In de begroting voor 1998 is in 226 miljoen frank voorzien. Dat bedrag is ontoereikend om een echt communicatiebeleid te voeren. De prijzen van publiciteitscampagnes, gepubliceerd in de VAR, maken duidelijk dat men met zo een bedrag geen grote publiciteitscampagne van een jaar kan voeren.

Met het oog op het voeren van een efficiënt communicatiebeleid moet misschien een analyse worden gemaakt van de besteding van de middelen ten behoeve van de communicatie van de Vlaamse administratie. Ik pleit er voor om die middelen te bundelen, in het licht van een bijsturing en uitbreiding van een nieuw protocol tussen de pers en de Vlaamse overheid.

Het huidige protocol heeft een belangrijk luik over de permanente vorming van de journalisten. De Stichting Pers en de Algemene Vereniging van Beroepsjournalisten in België (AVBB) krijgen daarbij een bijzonder belangrijke rol toebedeeld. Op basis van enig onderzoekswerk moet ik echter vaststellen dat tijdens de voorbije periode de budgetten voor permanente vorming niet of onvoldoende werden benut. Nochtans vragen de journalisten zelf, samen met een aantal uitgevers, meer steun voor permanente vorming. De steun van de Vlaamse overheid wordt echter onvoldoende – en tijdens een aantal jaren zelfs zo goed als niet – benut.

Er is nog een andere belangrijke vaststelling. In de periode 1993-1997 constateerden we een enorme verschuiving van beroepsjournalisten naar journalisten-freelancers. Dat heeft zijn weerslag op de kwaliteit, en op de aanpak in het algemeen. Deze mensen worden niet per maand betaald, maar per regel. Men kan hen vragen om zich, in het kader van permanente vorming, een aantal dagen en

avonden bij te scholen. Enerzijds betekent dat voor hen een verlies aan potentieel inkomen; anderzijds kost hen dat geld. Voor hen moet er dus een specifieke oplossing worden uitgewerkt.

Mijnheer de minister-president, deze vaststellingen liggen aan de basis van een aantal vragen die ik u zou willen stellen. Ten eerste : kunt u nu reeds een evaluatie-synthese verwoorden ? In het protocol zelf wordt in artikel 8 uitdrukkelijk bepaald – en ik citeer : 'Indien zou blijken dat bijvoorbeeld inzake cofinanciering van de Stichting en het bedrijfsfonds de uitgevers hun engagementen niet waarmaken, zodat de steun gericht op kwaliteitsinformatie en -verslaggeving niet in verhouding staat tot de overige steun, zullen vanuit de Vlaamse regering terzake maatregelen kunnen worden genomen.'

Ik heb ook vernomen dat gedurende enkele jaren de middelen voor de vorming van journalisten niet enkel aan vorming werden besteed. Die middelen werden ook gebruikt om het computerpark van de redacties te moderniseren en uit te breiden. De vraag rijst of dat wel tot het domein van de vorming behoort. Werd dat geëvalueerd ? Mijn eerste vraag heeft dus, in het algemeen, betrekking op de evaluatie van de verschillende onderdelen van het huidige protocol voor steun aan de geschreven pers. Welke synthese moet men maken van de jaarlijkse evaluaties, waarin is voorzien in het protocol ?

Ten tweede : kunt u mij bevestigen dat het volgende protocol meer zal omvatten dan steun aan de geschreven pers, rekening houdend met het communicatiebeleid van de Vlaamse regering ? En wilt u met het oog op steun aan de pers bijkomende voorwaarden opleggen ?

Ten derde : welke instrumenten kunnen er worden gebruikt om in een nieuw protocol de permanente vorming van journalisten beter af te stemmen op een betere kwaliteit van de pers ? In welke mate moeten de uitgevers daaraan participeren ?

Ik stel ook vast dat de AVBB nog steeds een unitair orgaan is. Vlaamse journalisten hebben al verschillende pogingen ondernomen om een herstructurering door te voeren die meer conform is aan onze huidige staatsstructuur. Bent u bereid om dat unitair orgaan, dat zich niet aan die staatsstructuur wil aanpassen, tot de orde te roepen ? De subsidies bedragen in dit geval weliswaar slechts een paar miljoen frank. Maar bent u toch bereid om in 1998 te zeggen dat men zich moet aanpassen aan de staatsstructuur, op straffe van het dichtdraaien van de geldkraan ?

Decaluwé

Ten vierde : welke timing wordt er gehanteerd met het oog op het afsluiten van een nieuw protocol met de uitgevers ?

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, collega's, het protocol van 1993 bevat de afspraken tussen de regering en de sector over zes punten. Die punten zijn : de opiniërssteun, de perssteun in het kader van de wet van 19 juli 1979, de steun aan de AVBB, de samenwerking inzake de informatieopdracht van de Vlaamse overheid, de samenwerking met Belga, en de oprichting van een stichting voor de Vlaamse pers.

Ik denk dat de eerste verdienste van het protocol van 1993 erin bestaat dat een aantal op zichzelf staande en ook nieuwe initiatieven van de Vlaamse regering ter ondersteuning van de sector van de geschreven pers worden samengebracht. Dat belet nochtans niet dat elk deel van het protocol op zichzelf kan worden beschouwd en geëvalueerd. Een van uw vragen heeft daarop betrekking.

Over de opiniërssteun kan ik het volgende zeggen. In het kader van de expansiewetgeving kan er een verhoogde steun worden toegekend aan investeringen door de opiniërs. Daarmee worden zowel kranten als weekbladen bedoeld. De steun heeft betrekking op investeringen van zowel uitgeverijen als drukkerijen. Die steun kan oplopen tot 15 percent van de gedane investeringen. Deze steunregeling functioneert naar behoren; het is niet de bedoeling hier iets aan te veranderen. Het gaat om expansiesteun ten behoeve van de uitgeverijen. Dat alles heeft dus niets te maken met de redacties en dergelijke.

In uitvoering van de wet van 19 juli 1979 wordt er op de begroting jaarlijks een subsidie van 36,3 miljoen frank ingeschreven voor steun aan de geschreven pers. Deze steun kan worden onderverdeeld in een selectieve steun enerzijds, en een compensatiehulp anderzijds. De verdeling van de middelen gebeurt op basis van een aantal criteria, zoals het aantal tewerkgestelde journalisten, het aantal redactionele pagina's, de verhouding tussen publiciteit, inkomsten en oplage, en het aantal uitgebrachte nummers per jaar.

Voor de compensatiehulp komen alle kranten in aanmerking. De verleende steun bedraagt 1,8 miljoen frank voor de FET, en 3,6 miljoen frank voor

de andere kranten. De krantengroep De Standaard – Het Nieuwsblad – De Gentenaar wenst geen beroep te doen op deze steun. Dat is altijd al het geval geweest. Voor de selectieve steun komt enkel de krant De Morgen in aanmerking. Die steun bedraagt 12,5 miljoen frank. De totale steun aan deze krant bedraagt dus 16,1 miljoen frank.

De steun aan de geschreven pers heeft tot doel de verscheidenheid van de opiniërs in stand te houden. U zult zich ongetwijfeld het debat daarover van jaren geleden herinneren. Toch heeft deze steun niet kunnen verhinderen dat er zich een concentratie in de mediasector heeft voorgedaan. De krant De Morgen behoort tot de Persgroep, Het Volk is opgenomen in de VUM, en het Belang van Limburg en de Gazet van Antwerpen werden ondergebracht in de Regionale Uitgeverijgroep. Dat zijn de herschikkingen in het uitgeverslandchap.

Ondanks deze concentratie in de eigendomsstructuren is de verscheidenheid behouden. Er zijn geen titels verdwenen en elke titel heeft zijn eigenheid bewaard. De pluriformiteit aan titels en opinies moest op een bepaald ogenblik worden ondersteund, maar die idee is ondertussen dus achterhaald. Minister Van Rompuy is trouwens van plan die subsidie te wijzigen of af te schaffen.

Ten derde krijgt de AVBB jaarlijks 5,7 miljoen frank steun. Dat bedrag is sinds 1989 niet meer gewijzigd, en werd ook niet geïndexeerd. Het kan als volgt worden opgesplitst : 2,2 miljoen frank die de AVBB betaalt aan de rijksdienst voor Werknemerspensioenen om de bijkomende pensioenen van beroepsjournalisten te financieren, en 3,5 miljoen frank om het pershuis te onderhouden.

Een heroriëntering van de middelen is mogelijk, omdat de AVBB op 1 februari 1995 is verhuisd van het IPC naar de Steenkoolkaai in Brussel. De huuren onderhoudskosten zijn nu veel lager. Een betere controle op de aanwending van de middelen vereist dat die aan specifiek vermelde werkingsuitgaven worden besteed.

De uitbetaling van die subsidie werd altijd gekoppeld aan de vraag aan de AVBB om zich aan de staatshervorming aan te passen. De Vlaamse afdelingen van de AVBB gaan hiermee akkoord. In mei 1997 werd een ontwerp tot wijziging van het statuut op een algemene vergadering met een heel kleine meerderheid verworpen. Voor die regionalisering is een tweederde meerderheid nodig, die net niet werd bereikt. Over enkele tijd weten we of een nieuwe poging tot federalisering zal slagen.

Van den Brande

Ik lijd niet aan splitsingsobsessie, zoals sommigen ten onrechte beweren. Een aantal groepen moeten wel tot het inzicht komen dat een splitsing evident is voor gewest- en gemeenschapsmateries. Dat is trouwens niet alleen mijn opinie, maar ook die van de meerderheid van de Nederlandstalige journalisten, die gevangen zitten in het carcan van een tweederde meerderheid. Als op dit vlak geen stappen worden gezet, wordt de steun aan de AVBB problematisch.

Het vierde punt betreft de samenwerking voor de informatieopdracht van de Vlaamse overheid. Het budget ter ondersteuning van de geschreven pers en dan vooral het advertentiegedeelte van 140 miljoen frank per jaar, heeft het communicatiebewustzijn en de communicatievaardigheid versterkt. De voorbije jaren werd er echter over te veel thema's gecommuniceerd. Daardoor was de communicatie over de belangrijkste beleidsthema's niet intens genoeg. De overheidscommunicatie was ook te eenzijdig.

Deze schaduwzijden houden verband met de bepalingen van het protocol die het advertentiebudget tot de geschreven pers beperken, en nauwelijks mogelijkheden bieden tot een doelgericht gebruik van krantenadvertenties. Een andere lacune is dat volgens het huidige protocol niet in de periodieke pers kan worden geadverteerd. Dat zou voor bepaalde doelgroepen heel interessant zijn. Bij de besprekingen van het protocol werd daar lang over gedebatteerd en men heeft er uiteindelijk voor gekozen dit niet uit te breiden tot de periodieke pers.

Andere schaduwzijden vloeien voort uit de manier waarop de thema's waarover wordt gecommuniceerd, worden gekozen. Het reglement werd in 1996 aangepast. Een communicatieambtenaar en een adviescomité van de administratie dragen alle verantwoordelijkheid. Zelfs de nieuwe procedure leidde niet altijd tot een selectieve en rationele themakeuze. Deze evaluatiepunten worden uiteraard besproken tijdens de onderhandelingen.

Ten vijfde is er de samenwerking met Belga. Er zijn ten eerste de abonnementen op de Belga-nieuwsdienst. De uitbreiding van de Vlaamse regering vereist extra aansluitingen. De prijs van die abonnementen is zeer hoog, vooral als men rekening houdt met de sterke daling van de hardware- en telecommunicatieprijzen en de vergelijking wordt gemaakt met andere abonnees als het Vlaams Parlement. Wij maakten vijf jaar geleden als eerste een

dergelijke afspraak met Belga. Op zich is die afspraak goed. Het Vlaams Parlement heeft ook een afspraak gemaakt, waarin ze lagere tarieven heeft bedongen. Uiteraard willen we in onze afspraak dezelfde lagere tarieven bedingen.

Het tweede deel van onze samenwerking met Belga betreft de verspreiding door Belga van persmededelingen aan buitenlandse media en correspondenten. De verspreiding onder buitenlandse correspondenten in Brussel verloopt behoorlijk. Dat systeem zou best worden uitgebreid. De rechtstreekse verzending van persberichten aan toonaangevende buitenlandse media biedt echter maar een kleine toegevoegde waarde, en wordt dan ook beter stopgezet. In de samenwerking met Belga willen we niet alleen hun netwerk gebruiken, maar ook de kernbesluiten van de Vlaamse overheid in verscheidene talen onder buitenlandse correspondenten verspreiden.

Na bijna vijf jaar heeft de Stichting voor de Vlaamse Pers de verwachtingen niet ingelost. Met de bevordering van de leescultuur is men niet verder geraakt dan een eerste aanzet tot theoretisch onderzoek. De budgetten voor het bedrijfsfonds ter ondersteuning van de journalistenopleiding werden inderdaad slechts gedeeltelijk gebruikt. Bij de aanpak en het kwaliteitsgehalte van de gesubsidieerde opleidingsinitiatieven werden bovendien vraagtekens geplaatst, onder meer door de vertegenwoordiger van de Vlaamse regering in de bestuursorganen van de stichting. Positief is wel dat de stichting een onderzoek heeft laten uitvoeren over de wenselijkheid en de haalbaarheid van een journalistenopleiding in Vlaanderen. De subsidies voor de Stichting voor de Vlaamse Pers en voor het bedrijfsfonds dat in het kader van die stichting actief is, zijn dan ook geschrapt in de begroting van 1998.

Mijnheer de voorzitter, ik zal het nieuwe protocol vanuit het communicatiebeleid toelichten. Mijnheer Decaluwé, u zei dat we niet alleen naar de output moeten kijken, maar vooral naar de geconcentreerde input. Het protocol met de uitgeversfederaties zal uit twee grote gedeelten bestaan : één over het communicatiebeleid, en één over het mediabeleid.

Op het vlak van het communicatiebeleid streven we naar extra prijsverminderingen voor advertentieruimte die door ministeries, VOI's en kabinetten wordt aangekocht. De uitgeversfederaties fungeren daarbij als leverancier van cruciale mediadiensten. De doelstelling van de Vlaamse overheid is om tegen de laagste prijs een maximale toegang krij-

Van den Brande

gen tot een zo groot mogelijke waaier van media in Vlaanderen. Bij het bedingen van prijsverminderingen moet de vrije mediakeuze van de Vlaamse overheid worden gewaarborgd. De Vlaamse overheid moet volgens haar eigen communicatiebehoefte kunnen beslissen hoe intens, op welke manier en via welke kanalen er wordt gecommuniceerd.

De regeling in het protocol van de periode 1993-1997 voorzorg in een bijna automatisch jaarlijks verbruik van advertentieruimte in kranten en informatieweekbladen ter waarde van 140 miljoen frank. Die regeling bood de overheid onvoldoende bewegingsruimte. In het oude protocol werd de aankoop van advertentieruimte in eerste instantie als een steunmaatregel voor de geschreven pers beschouwd, en niet als een instrument voor het communicatiebeleid. Dat we ons in het bijzonder op het communicatiebeleid moeten richten, was trouwens een van uw kernoverwegingen. Die oriëntering impliceert een onrechtstreekse steunmaatregel die niet meer de hoofdzaak en de belangrijkste bezorgdheid mag zijn.

We willen de vrije mediakeuze ook waarborgen door het protocol tot de hele geschreven pers uit te breiden. Beide federaties van de periodieke pers worden dan ook aan de onderhandelingstafel uitgenodigd. Bovendien hebben de regionale televisiezenders en VTM zich los van het protocol geëngageerd om extra kortingen toe te kennen. Als ook de VAR toezegt, worden alle belangrijke audiovisuele media op een gemakkelijke en relatief goedkope manier toegankelijk voor de overheid. Dat element bevordert de sfeer met de geschreven pers.

De nieuwe basisallocatie voor media-aankopen voor overheidscommunicatie is 12.20 (programma 11.20). Ik verwijs hiervoor naar de begrotingsbesprekingen. De middelen op de basisallocatie moeten ook in de productiekosten en in de dienstenovereenkomst met Belga voorzien. Alles wat met communicatie te maken heeft, is dus samengebracht. Dat lijkt me trouwens verstandig. De afspraken met de geschreven pers en de andere media moeten worden afgerond. De basisallocatie 12.20 dient vooral voor de communicatie over de beleidsprioriteiten. Er werd in het verleden immers te veel versnipperd gecommuniceerd.

We moeten ook antwoorden op de vraag wat de hoofdpijler van het communicatiebeleid is. De evaluatie zal richtinggevend zijn voor de termen van

het protocol. Daarnaast kan men nog altijd, weliswaar op een veel selectievere wijze dan tot nu het geval was, voor ad-hoccampagnes uit het budget putten. Uiteraard kunnen de verschillende overheidsdiensten, de VOI's en kabinetten nog steeds campagnes voeren met eigen communicatiebudgetten. Ze kunnen daarbij gebruik maken van de in het protocol afgesproken tarieven.

Vanzelfsprekend moeten daarbij deontologische codes worden gehanteerd. Het moet immers gaan om objectieve en neutrale informatie, en niet om persoonsgebonden informatie. Men kan hier een lange discussie over voeren, met nuances al naargelang de personen in de oppositie of de meerderheid zitten. Eigenlijk komen we tot een heel eigenaardig gegeven: het feit dat de informatie neutraal en niet-persoonsgebonden moet zijn, kan tot de paradox leiden dat een minister niet meer mag communiceren. Objectieve informatie sluit natuurlijk publiciteit uit, maar een democratie moet het mogelijk maken om op een gekarakteriseerde manier te communiceren. Dat debat moet nog worden afgerond. Ik ben er voorstander van dat we tot een eigen Vlaamse regeling komen over wat kan en niet kan. Zowel burgemeesters, schepenen en provinciebestuurders mogen in dit land met de bevolking communiceren. Men kan ministers dat dus niet zomaar verbieden.

Een derde punt betreft de permanente vorming voor journalisten. Naar aanleiding van het onderdeel mediavorming in het nieuwe protocol willen we met de uitgevers afspraken maken over de uitbouw van een journalistenopleiding. Een postgraduaat en permanente vorming zijn trouwens oude eisen. Mijnheer Decaluwé, u hebt de tendens van freelancejournalisten aangehaald. Er is inderdaad een grote verschuiving opgetreden. Er zijn ook spanningen tussen de professionele en de regionale pers.

Er verschijnen in Vlaanderen een aantal streek- en andere kranten. Er is grote discussie tussen de regionale redacteurs van de nationale bladen enerzijds en de redacteurs van de regionale, streekgebonden publicaties anderzijds. Het korps probeert uiteraard om met het systeem van de accreditatie de situatie zoveel mogelijk uit te klaren.

De bestaande opleidingsmogelijkheden van journalisten bevatten een aantal lacunes. Er wordt nauwelijks gebruik gemaakt van de middelen die door de Stichting voor de Vlaamse Pers ter beschikking worden gesteld. Binnen die stichting vond al een discussie plaats over de wijze waarop de opleiding van journalisten kan worden verbeterd. Het advies-

Van den Brande

comité toonde zich voorstander van een opleiding op drie niveaus : ten eerste, een postacademische opleiding van één jaar voor journalisten als voorbereiding op het beroep, ten tweede, sectorale bijscholing voor journalisten en ten derde, opleiding door het bedrijf op het terrein.

Daarbij werd geopteerd voor het oprichten van een instelling sui generis. Die instelling zou instaan voor de opleiding zoals bepaald in de punten 1 en 2. Natuurlijk zijn niet alleen de uitgevers betrokken partij bij de uitbouw van een journalistenopleiding in Vlaanderen. De Vlaamse journalisten moeten een dergelijke opleiding ook zelf mee vorm kunnen geven.

Ten slotte is men van oordeel dat men die journalistenopleiding een duurzaam karakter moet geven door ze op een of andere manier in het onderwijslandschap in te bedden. Minister Van den Bossche laat momenteel onderzoeken hoe dat op een praktische manier kan gebeuren.

De overheid is vooral bezorgd over bepaalde aspecten van de kwaliteitszorg in de journalistiek, onder meer de kennis en de toepassing van de deontologie van het beroep. In dat verband verwijs ik uiteraard naar de huidige publieke discussie tussen journalisten zelf. Een ander aspect is de vertrouwdeheid van de journalisten met de instellingen en hun werk. Het is duidelijk dat de financiële inbreng van de Vlaamse overheid in een mogelijke journalistenopleiding daarop zal worden toegepast.

Ten vierde en ten slotte starten de besprekingen voor een nieuw protocol morgen. We kunnen op dit moment moeilijk voorspellen op welke termijn we tot een overeenkomst zullen komen met de uitgevers. In ieder geval verwacht ik dat de ondertekening van dat nieuwe protocol minder dan vijf jaar na de ondertekening van het eerste protocol zal plaatsvinden. Het eerste protocol werd ondertekend op 23 juni 1993. We trachten uiteraard de door ons naar voren gebrachte principes in het protocol tot uiting te laten komen.

Mijnheer de voorzitter, ik vat nog even samen. Eén, men moet dit protocol bekijken in het kader van de situatie in 1993. Ik ben het eens met de heer Decaluwé dat het landschap ondertussen grondig is gewijzigd. Twee, er werden al een aantal evaluaties gemaakt. Voor elk van de zes punten, die een onderlinge samenhang vertonen, is er een afzonderlijke evaluatie mogelijk. Drie, er is een globali-

satie van de middelen. De communicatie staat voorop, met als gevolg de reductie van tarieven en een onrechtstreekse ondersteuning van de betrokken organen.

Vier, het is duidelijk de bedoeling de waaijer te verbreden en die zo breed mogelijk te maken. Daarbij richten we ons niet langer exclusief op de geschreven pers. Vijf, het spreekt voor zich dat de economische ondersteuning in het kader van de expansiewet van 1970 verder kan worden toegepast. Zes, we zullen de selectieve steun opnieuw moeten bekijken. De situatie is nu immers anders dan in 1993. Zeven, de opleiding en de vorming is een zaak van het korps zelf. Wij kunnen wel een nuttige bijdrage leveren om eventuele lacunes op te vangen.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer de minister-president, ik dank u voor uw gedetailleerd antwoord. Ik had wel nog graag een verduidelijking gekregen in verband met dat bedrag van 36,3 miljoen frank aan rechtstreekse steun. Dat bedrag staat opnieuw ingeschreven in de begroting voor 1998, ondanks de verklaringen van minister Van Rompuy. Naar aanleiding van de besprekingen van de beleidsbrieven media van 1997 en 1998 heeft hij telkens vrij formeel gesteld dat dit zou worden afgeschaft. U zegt nu dat er een keuze is tussen afschaffen en herschikken. Wat bedoelt u dan precies met herschikken ?

Minister-president Luc Van den Brande : Krachtens de huidige decretale bepalingen moet dit bedrag worden ingeschreven. Het kan enkel worden geschrapt ingevolge een decreetswijziging. Het is ook de bedoeling het te schrappen. Ik sluit echter niet uit dat minister Van Rompuy een voorstel zal doen met betrekking tot de algemene mediapolitiek. Dat bedoel ik met schrappen of herschikken.

Ik heb daarnet al uitgelegd welke filosofie hierachter zit. Op een bepaald ogenblik was er een zeer acuut probleem. We moesten een bijdrage leveren om de opinies te verankeren in de samenleving als geheel. De redenen om dat te blijven doen zijn nu wel grotendeels verdwenen. Ik herhaal dat het een decretaal probleem is. Het kon niet zonder meer uit de begroting worden gehaald, zonder decretale aanpassing.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de minister-president, in uw antwoord zijn twee zaken aan bod

Denys

gekomen : ten eerste, de pluriformiteit van de pers en de rol van de overheid daarin en ten tweede, het communicatiebeleid van de regering zelf. Dat communicatiebeleid is vandaag aan een aantal deontologische regels onderworpen. Als gevolg daarvan wordt het voor de regeringsleden inderdaad steeds moeilijker om nog met de bevolking te communiceren.

In dat verband wil ik het volgende voorstel doen. Het zou misschien geen slecht idee zijn om jaarlijks in het parlement of in deze commissie te debatteren over het algemene communicatiebeleid van de regering. Dit hoeft voor mij niet per se op een zeer formalistische manier te gebeuren. In het begin van het jaar zou de regering ons kunnen zeggen wat haar communicatieplannen voor dat jaar zijn. De regering zou ook kunnen vermelden met wie ze samenwerkt om het communicatieplan op te maken. Het lijkt me nuttig om jaarlijks van de regering te vernemen wat haar communicatieplan voor het volgende jaar is. We moeten ook jaarlijks bij de bespreking van het nieuwe plan een evaluatie maken van het vorige plan. Dat zou systematisch in deze commissie moeten gebeuren om er een aantal algemene conclusies uit te trekken.

Minister-president Luc Van den Brande : Ik ben de heer Denys dankbaar dat hij dit naar voren brengt. Ik kan perfect leven met de voorliggende afspraken. We moeten echter nog altijd rekening houden met de basiswet van 1989 waardoor controle gebonden is aan de verkiezingsuitgaven en alles wat ermee samenhangt. We hebben het daar in het Uitgebreid Bureau al verschillende keren over gehad. Ik blijf het onaanvaardbaar vinden dat we beoordeeld worden door een federale commissie. Het Vlaams Parlement moet zelf een oordeel kunnen uitspreken. De belangen van meerderheid en oppositie spelen hierbij geen rol. De communicatieverhouding tussen de uitvoerende en wetgevende macht is belangrijk. Tot nu toe is er nog geen oplossing voor dat probleem. Er zijn al verschillende pogingen gedaan om tot voorstellen van decreet te komen. Hoe ver het overleg nu staat, weet ik niet. Ik herhaal dat ik voorstander ben van duidelijke afspraken tussen parlement en regering.

Voor mij is het essentieel dat de burger weet wat er gebeurt. Ik denk bijvoorbeeld aan de begroting. De heer Denys heeft een goede suggestie gedaan : het kan nuttig zijn dat er snel na de septemberverklaring een communicatienota komt. We kunnen daar misschien begin oktober afzonderlijk aandacht aan besteden.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : De heer Gabriëls heeft daar enige tijd geleden ook een interpellatie over gehouden. Ikzelf heb opmerkingen gemaakt in een weekblad over de VOI's, die een aantal communicatieplannen naar voren brengen. Volgens mij moet het parlement kunnen nagaan of de communicatie van de hele overheid verantwoord is, dus zowel van de regering als van de VOI's.

Minister-president Luc Van den Brande : De VOI's hebben een decretale basis en een eigen autonomie. Ik vind dat ze hun eigen communicatie moeten opzetten, maar dat kan inderdaad niet los van de algemene prioriteiten gebeuren. Nu stellen we vast dat een aantal VOI's een eigen weg opgaan, niettemin met goede bedoelingen.

Ik heb een overleg gestart tussen alle VOI's die op een of andere manier met het buitenland te maken hebben. Iedereen moet op zijn eigen manier uitmaken hoe er het meest kan worden geëxporteerd en hoe nieuwe investeringen kunnen worden aangehouden. Het is absurd te doen alsof men elkaar niet kent. Ik zoek nu uit of de communicatie los kan worden bekeken van de autonome opdrachten van de VOI's. Dat is natuurlijk ook een kwestie van efficiëntie en versnippering van middelen.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Inzake communicatiebeleid valt me op dat de VOI's elk op hun manier campagne voeren. Kijk maar naar het Vlaams Woningfonds en Aquafin. Ze hebben een eigen logo, maar de burger weet niet dat ze onder de Vlaamse Gemeenschap ressorteren. Het zou goed zijn dat men op elke affiche van een VOI een gemeenschappelijk teken aanbrengt. Als men dat systematisch doet, zal het gemeenschapsgevoel van de Vlamingen worden aangewakkerd.

Minister-president Luc Van den Brande : Ik denk dat het meer om communiceren dan om campagnes gaat. De communicatiestrategie is belangrijker dan de campagnestrategie. Een campagne is het gevolg van iets.

De heer Carl Decaluwé : Het ene vult het andere aan.

Minister-president Luc Van den Brande : Daar ga ik mee akkoord.

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Het lijkt me belangrijk dat de middelen doelmatig worden aangewend. We

Taylor

stellen enerzijds vast dat de Vlaamse Gemeenschap, de VOI's en andere instellingen die zijn verbonden met de Vlaamse overheid veel geld aan communicatie besteden, maar anderzijds is de herkenbaarheid van Vlaanderen nog erg klein. De Vlaamse burger kent het Vlaams overheidsniveau niet goed. Dat is onlangs nog gebleken uit een studie. We moeten leren uit het verleden en ons afvragen of het geld dat aan communicatie wordt uitgegeven, wel efficiënt wordt besteed. Het is belangrijk om daar een gesprek over te voeren, zelfs met steun vanuit wetenschappelijke hoek.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Ik kan me aansluiten bij de heer Taylor. Ik denk dat zo een communicatienota een goed instrument is. Efficiëntie kan natuurlijk op twee vlakken blijken : efficiëntie bij het sensibiliseren van de bevolking enerzijds en anderzijds de herkenbaarheid van Vlaanderen als entiteit. Die twee gegevens kunnen soms tegengesteld zijn. Ik beschouw dat wel nog altijd als een zaak van de uitvoerende macht. U moet niet eerst onze goedkeuring krijgen. De communicatienota moet dienst doen als controlemiddel om de efficiëntie na te gaan. Ik zie enkel een controlemogelijkheid in een jaarlijks, algemeen voorstel van de regering waarin de coördinatie met de VOI's aan bod komt. Als de coördinatie niet mogelijk blijkt omwille van decretale beperkingen, kunnen we nieuwe decreten maken zonder aan de autonomie te raken.

Minister-president Luc Van den Brande : Ik noteer dat we elkaars verantwoordelijkheid en rol respecteren. De doelmatigheid, de herkenbaarheid en strategie daartoe moeten de basis vormen. De VOI's moeten daarbij betrokken worden. Ik zal een nota in die zin voorbereiden. Die zal begin oktober zeker klaar zijn, indien mogelijk vroeger.

Er is natuurlijk een probleem dat ons beiden bezighoudt, namelijk de herkenbaarheid. U hebt het over wetenschappelijk onderzoek, mijnheer Taylor. Ik denk dat we door de twee rapporten van Prof. Jaak Billiet van de K.U. Leuven over een heleboel elementen beschikken om daaraan te werken. Hoe kunnen we immers herkenbaarheid en vertrouwen creëren in Vlaanderen als we zelf de Vlaamse organisaties en structuren niet voorstellen aan de bevolking ? Het is onvoorstelbaar, maar we leggen zelf niet de juiste basis. Ik weet niet meer wie met het idee op de proppen kwam, maar iemand zei : als er een exportproject op stapel staat, moet men dat Export Vlaanderen noemen.

In de sport- en cultuursector doet zich hetzelfde probleem voor. Er is geen enkele verwijzing naar het Vlaamse beleid. Een aantal mensen weten dus niet dat het over Vlaamse overheidsprojecten gaat. Een van de eindconclusies van Prof. Billiet is dat we op die manier geen vertrouwen kunnen opbouwen. Onbekend is immers onbemind, wat niet wil zeggen dat bekend bemind is.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer John Taylor tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het communicatiebeleid van de Vlaamse regering

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Taylor tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het communicatiebeleid van de Vlaamse regering.

De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, mijn interpellatie sluit enigszins aan bij de vorige interpellatie. Ik wil het hebben over een deelaspect van het communicatiebeleid van de Vlaamse regering.

Op 19 december 1997 besliste de Vlaamse regering een publiciteitscampagne over het Sociaal Impulsfonds (SIF) te starten. In de persmededeling van die datum lezen we dat het stedelijk beleid en het SIF tot de beleidsprioriteiten van de Vlaamse regering behoren. De Vlaamse regering wil de betrokken gemeenten en steden in 1998 informeren over de concrete initiatieven in dat verband. Ze besluit daarom een informatiecampagne te voeren en zal daarvoor gebruik maken van de regionale televisiezenders.

Het stedelijk beleid is een voorname doelstelling van de Vlaamse regering. Het is evident dat ze over een prioritaire zaak, alsmede over de aanpak ervan, informatie wenst te verspreiden.

Men mag niet vergeten dat de regering werkt met het geld van de gemeenschap. De bevolking heeft het recht te weten wat er met dat geld gebeurt.

Taylor

Deze mededeling doet wel de indruk ontstaan dat men inzake het SIF een apart communicatiebeleid wil voeren, los van het algemene communicatiebeleid. Dat is ook de reden van mijn bezorgdheid. Men zou hieruit kunnen besluiten dat elke minister van deze regering apart in de belangstelling wil staan. De minister-president heeft al duidelijk gemaakt dat dit niet de bedoeling is. Het doel van het communicatiebeleid is dat het beleid van deze regering zichtbaar wordt. Het kan niet de bedoeling zijn dat de individuele initiatieven van een bepaalde minister naar voren komen.

Het stedelijk beleid is gebaseerd op een inclusief beleid. Ik ben blij dat de regering daar nu na drie jaar een nota over klaar heeft. Het stedelijk beleid is een zaak van de hele regering.

In de eerste plaats zou ik willen weten op welke manier de publiciteitscampagne over het stedelijk beleid kadert in het algemeen communicatiebeleid van de regering. Het is zeer belangrijk dat de burger ziet dat dit stedelijk beleid past in een visie op de maatschappij en de mens in die maatschappij. De bevolking moet kunnen zien dat elke minister zich inzet voor de leefbaarheid van de steden en gemeenten.

Ten tweede, hoeveel zal die publiciteitscampagne kosten? Waar komt dat geld vandaan? De minister-president heeft net cijfers over communicatie geciteerd, maar ik heb niet alles kunnen volgen.

Publiciteit is geen goedkope zaak. Volgens mij moet het geld komen uit het budget van de minister-president, aangezien een en ander past binnen het algemene beleid. Ik heb vernomen dat er een budget is van 70,4 miljoen frank van de administratie Kanselarij en Voorlichting en nog eens 200 miljoen frank van onbekende oorsprong.

Minister-president Luc Van den Brande : Het totale budget bedraagt 226 miljoen frank. We hebben dat bedrag gereserveerd juist vanuit de overweging dat een omvattend communicatiebudget een verstandige zaak is.

Dat kan veel lijken, maar in verhouding tot heel het budget is dat niet zoveel. Het budget bedraagt ongeveer 580 miljard frank. Hier gaat het over 226 miljoen frank, plus 100 miljoen frank die voortvloeit uit een specifieke regeling inzake milieu. In totaal spreken we over iets meer dan 400 miljoen frank, wat dan toch een relatief bescheiden bedrag is.

De heer John Taylor : Ik kon in de begroting twee cijfers vinden : 226 miljoen frank en 70 miljoen frank.

Minister-president Luc Van den Brande : Daarnaast zijn er nog budgetten voor specifieke sectoren. Ik zal daar later in mijn algemene nota op terugkomen.

De heer John Taylor : Het SIF-decreet voorziet in een jaarlijkse voorafname van 20 miljoen frank voor vorming, begeleiding, informatie en sensibilisering. Deze voormiddag stelde ik vast dat ook de steden zelf informatie verstrekken over het SIF. Tijdens de vergadering werden Antwerpse informatiedragers over deze problematiek getoond. Volgens mij kan men niet overwegen een communicatiecampagne over het stedelijk beleid te betalen met SIF-middelen of met de opbrengst van de heffing op de leegstand en de verkrotting. Deze gelden zijn in de eerste plaats voorbestemd om de leefbaarheid van de steden te verbeteren, en niet om een campagne te voeren over de SIF-problematiek zelf.

Mijn derde vraag is volgens welke criteria projecten worden geselecteerd. Als ik me niet vergis, is het de bedoeling om in bepaalde gemeenten – al dan niet SIF+-gemeenten of waarborggemeenten – informatie te verspreiden. Hoe zullen deze projecten en gemeenten worden geselecteerd? Zullen de geselecteerde projecten representatief zijn voor de streek? Als die informatie via de regionale televisiestations wordt verspreid, dan wordt de hele streek geïnformeerd. De hele bevolking moet zich daarin herkennen, en moet een inzicht verwerven in het stedelijk beleid. De informatie moet op de hele streek worden gericht.

Zal die selectie gebeuren in overleg met de gemeenten, of zal de regering zelf beslissen? Heeft de minister-president een opvatting over welke gemeenten het moet gaan? Gaat het enkel over de SIF+-gemeenten? Gaat het over de grote gemeenten? Zullen ook kleine of gewone gemeenten een kans krijgen? Er moet over deze problematiek toch enige duidelijkheid komen. Zullen de gemeentebesturen daarbij worden betrokken, evenals de OCMW's en de lokale actoren die in het kader van het SIF-beleid een specifieke rol vervullen? Deze vragen leven en het zou goed zijn dat ze worden beantwoord.

Ten vierde, kan men garanderen dat zo een campagne niet uitgroeit tot verkapte publiciteit voor lokale bewindvoerders? Het lijkt me niet meer

Taylor

dan normaal dat gemeentebesturen daarbij worden betrokken.

Minister-president Luc Van den Brande : Op dat punt kan ik u straks geruststellen.

De heer John Taylor : Dat is erg vriendelijk. 1999 is niet meer veraf. Dan zullen niet alleen parlementsverkiezingen, maar, het jaar nadien, ook gemeenteraadsverkiezingen plaatsvinden. Zal er sprake zijn van een vorm van collusie ? Zullen deze middelen niet worden aangewend voor andere zaken dan voor het sensibiliseren voor het stedelijk beleid van de Vlaamse regering ? Kan dat geen aanleiding geven tot misbruiken die volgens de wetgeving op de verkiezingsuitgaven in vraag kunnen worden gesteld ?

De minister-president heeft hier al wat gezegd over communicatie via regionale televisiestations. Waarom zou men werken met regionale televisiezenders ? Zijn er geen betere communicatiemiddelen ? Of wil men de regionale televisiezenders bijkomende subsidies geven ? Belangrijke bedragen zullen ongetwijfeld worden beschouwd als een vorm van subsidiëring. Zal deze communicatie via de regionale televisiezenders trouwens efficiënt verlopen ?

Ik veronderstel dat men vooral de bewoners van kansarme buurten wil sensibiliseren. Ik denk dan in het bijzonder aan buurten die reeds hebben genoten of nog moeten genieten van SIF-projecten. Staan die mensen open voor regionale televisie ? Zijn er andere middelen om met deze bevolkingsgroepen te communiceren ? Men stelt zich vragen over de doelmatige aanwending van de middelen die voor de stedelijke problematiek worden vrijgemaakt. Die analyse is bezig. Dat is belangrijk : er is veel geld mee gemoeid.

Het stedelijk beleid en de leefbaarheid van bepaalde wijken is een topprioriteit van de Vlaamse regering. Dit raakt de leefbaarheid van heel Vlaanderen. Ook in landelijke gebieden draagt men de gevolgen van de problemen in de steden. Vanuit de optiek van een inclusief beleid hopen we overigens ook nog tijdens andere bijeenkomsten verduidelijkingen te krijgen.

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Naar aanleiding van de interpellatie van de heer Taylor heb ik enkele korte opmerkingen. In de budgetten worden uiteraard

heel wat middelen vrijgemaakt voor communicatie. Ik wil er echter voor waarschuwen dat men communicatie niet mag verwarren met propaganda. Communicatie heeft in de eerste plaats de bedoeling om te informeren, en niet direct om publiciteit te maken voor de betrokken politici, partijen, of coalities die initiatieven nemen.

De communicatie moet in de eerste plaats worden gericht op informatie over het project als dusdanig. Excessen kunnen best achterwege worden gelaten. Men heeft hier het voorbeeld van het SIF aangehaald : in het licht van mijn ervaring in Antwerpen, een zeer goed voorbeeld. In die stad worden nogal wat SIF-middelen geïnjecteerd. De brave Antwerpse burger wordt overstelpt met alle mogelijke publicaties : folders, pamfletten, wijkkrantjes, enzovoort.

Zelfs de regionale televisie wordt daarbij ingeschakeld. Ongeveer de helft van de zendtijd in het weekend wordt besteed aan overheidsinformatie. De stad, maar ook de provincie heeft een eigen programma. Als ook de Vlaamse regering nog een eigen programma krijgt, dan zal er niet veel tijd meer overblijven voor iets anders dan overheidsinformatie. Niemand zal nog naar de regionale televisiestations kijken, want op overheidsinformatie zit de kijker niet echt te wachten. Overdaad schaadt. Dat geldt ook voor overheidsinformatie. Als normaal gebruiker van dat soort van informatie die in mijn brievenbus terechtkomt, valt het me op dat we langzaam maar zeker het verzadigingspunt bereiken. Dat is zeker in de grootstad het geval. Men goochelt te gemakkelijk met budgetten en initiatieven, zonder de impact ervan te durven evalueren. Vooral op de regionale televisie wordt het soms een beetje te veel van het goede. Ik geef de meerderheidspartijen een goede raad : overdaad schaadt. Te veel informatie heeft geen zin, want uiteindelijk leest de burger die niet meer. De overlappingen van de stad, de provincie, het gewest en de federale overheid zijn er echt teveel aan. Mijnheer de minister-president, u kunt misschien aandacht besteden aan dit niet-onbelangrijke aspect.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, collega's, de interpellatie van de heer Taylor illustreert de algemene bespreking van daarnet.

Ten eerste willen we met deze campagne aantonen in welke mate de Vlaamse overheid bijdraagt tot meer kwaliteit in de onmiddellijke leefomgeving

Van den Brande

van de Vlamingen. Meestal werkt de Vlaamse overheid samen met lokale partners. We zijn nog niet in de ideale wereld aanbeland, maar we werken wel al aan een afspraak met de gemeenten. We moeten dus niet wanhopen : alles komt in orde. Uiteraard moet dit een onderdeel zijn van de algemene communicatie. Men kan het stedelijk, gemeentelijk of landelijk gemeenschapsweefsel immers niet van de algemene doelstellingen isoleren. Het Sociaal Impulsfonds toont dat trouwens heel duidelijk aan. We wilden een structurele band leggen met de vroegere projecten in het kader van het Vlaams Fonds van de Integratie van Kansarmen (VFIK). Er is nu opnieuw een projectmatige aanpak, maar er is ook aandacht voor kerneconomie en voor de commerciële ontwikkeling van steden en gemeenten. De aanpak is dus algemeen.

We beschouwen de bijdrage van de Vlaamse overheid als een bijdrage van een nabije overheid. Men heeft vaak de terechte kritiek geuit dat het apparaat te bureaucratisch is, en dat het moet worden bijgestuurd. Men heeft het steeds over het verre Brussel. De afstand speelt daarbij geen rol, maar wel het gevoel dat alles centraal wordt bedisseld en dat de Vlaamse Gemeenschap geen lokale partner is. De algemene doelstelling wordt geïntegreerd in het algemene communicatiebeleid. Dat is het uitgangspunt van deze campagne.

Ik zal de kostprijs en de financieringswijze kort toelichten. Op de algemene middelen, die vorig jaar nog niet gegroepeerd waren, werd 43,6 miljoen frank uitgetrokken voor het algemene communicatiebudget. Dat geld dient onder meer om zendtijd bij regionale televisiezenders aan te kopen. Op het algemeen communicatiebudget voor 1998 wordt ook in advertentieruimtes in huis-aan-huisbladen voorzien. De offertes voor de programmaproducties worden tegen begin maart verwacht. Het budget van 43,6 miljoen frank bevat de kostprijs, die op 25 tot 30 miljoen frank wordt geraamd. De middelen staan dus op de budgetpost voor het algemeen communicatiebeleid, dat tot mijn bevoegdheden behoort. De minister die het stedelijk vernieuwingsbeleid coördineert, stelt voor eventueel compensaties te zoeken in andere budgetten om deze campagne te kunnen voeren. Alle ministers zijn hierbij betrokken, maar er is wel een coördinerend minister. In elk geval werden de middelen in de begroting voor 1997 vastgelegd.

Ik zal het nu even over de selectiecriteria, het stedelijk vernieuwingsbeleid en de kansarmoedebestrijding hebben. Het SIF maakt deel uit van ons

beleid, maar valt niet samen met het hele beleid. Per definitie is het een voorbeeld van inclusief beleid. Men kan daar wel nuances in aanbrengen. Elke minister kan en moet een bijdrage leveren vanuit zijn bevoegdheden en middelen. Vanuit deze benadering is het vanzelfsprekend dat alle leden van de Vlaamse regering worden betrokken bij de selectie van de items. Ik herhaal dat de communicatie moet handelen over de onmiddellijke leefomgeving van de Vlamingen.

Er zijn verschillende pijlers. Een belangrijke pijler is het SIF, dat elk jaar 5 miljard frank krijgt. Dat is de som van de vroegere veertien kredietlijnen voor stedelijke of gemeentelijke ondersteuning. Elk jaar neemt dat bedrag met 1 miljard frank toe, zodat het in 1999 8 miljard frank bedraagt. Andere pijlers zijn de commerciële centra, de infrastructuur en de voorzieningen op het vlak van het gezondheidsbeleid zoals de drugpreventie. Het is dus een algemeen gegeven dat zowel de stad, gemeente en gemeenschap omvat, en niet louter een aangelegenheid met betrekking tot het SIF. Het SIF is natuurlijk wel een belangrijke pijler. We hebben dat zo gewild in de eerste van de vijf prioriteiten van het regeerakkoord.

Bij de keuze van de items zijn de intrinsieke kwaliteit en de communicatieve waarde doorslaggevend, en niet de ligging in een SIF+-gemeente. Een kringloopcentrum in een waarborggemeente kan succesvoller en representatiever zijn dan een soortgelijk centrum in een SIF+-gemeente. Niets sluit uit dat een Mercuriusproject in een waarborggemeente boeiender beeldmateriaal oplevert dan een Mercuriusproject in een andere gemeente. Als men in tweede instantie toch voor een geografische spreiding kiest, zal dat vooral om communicatieve overwegingen zijn. Men kan het in een zendgebied met veertig gemeenten immers niet altijd over dezelfde gemeenten hebben, hoe interessant de items ook zijn. De spreiding speelt dus ook mee bij de uitwerking van het opzet.

Ten vierde moet persoonlijke publiciteit worden vermeden. Dat is een antwoord op de bedenkingen van de heer Dewinter. Het is een campagne van de Vlaamse overheid. De regels die van toepassing zijn op de Vlaamse regering gelden ook voor deze campagne. Ik kan u dus allemaal over het eerste deel geruststellen.

Met betrekking tot het tweede deel kan ik u zeggen dat er op het scherm geen ministers zullen verschijnen, maar ook geen burgemeesters, schepenen of OCMW-voorzitters. Voor de lokale beleidsvoerders wordt dus hetzelfde regime gehanteerd als

Van den Brande

voor de regeringsleden. We moeten immers consequent zijn. Mijnheer Taylor, ik hoop dat mijn antwoord u geruststelt. Ik vind dat het hier inderdaad gaat om een belangrijke doelstelling : het geven van informatie over het beleid, door de overheid aan de bevolking. Dat is trouwens de plicht van elke overheid in een democratische staat.

Ten slotte wil ik het kort hebben over het gebruik van de dragers. Het gaat dan niet enkel over regionale televisie. Er zal bijvoorbeeld ook gebruik worden gemaakt van huis-aan-huisbladen. Uit wetenschappelijk onderzoek van onder meer professor Baert blijkt dat juist via deze twee communicatiemiddelen de meest achtergestelde groepen in onze samenleving kunnen worden bereikt. Het gaat bovendien om massamedia, die brede lagen van de bevolking aanspreken. Bovendien hebben deze media het nabije karakter dat ook het optreden van de Vlaamse overheid inzake stedelijke vernieuwing en kansarmoedebestrijding moet typeren. Het houdt dus verschillende elementen in. Dit moet uiteraard selectief worden bekeken. Het criterium moet zijn : wat is de beste drager, rekening houdend met het doelpubliek en met de doelgroep die men wil bereiken ?

Mijnheer de voorzitter, collega's, dit waren enkele vuistregels, die de basis vormen van dit deel van de communicatie met betrekking tot de steden en gemeenten.

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Mijnheer de minister-president, u hebt gezegd dat dit tussen 25 en 30 miljoen frank zal kosten.

Minister-president Luc Van den Brande : De offeres die lopende zijn binnen het kader van de 43,6 miljoen frank, zullen waarschijnlijk betrekking hebben op een bedrag tussen 25 en 30 miljoen frank. Een definitieve uitspraak kan ik daar nu echter nog niet over doen.

De heer John Taylor : U hebt tevens gezegd dat ook geld kan komen van elders. Het kan dus eventueel om een nog hoger bedrag gaan ?

Minister-president Luc Van den Brande : Dat is inderdaad mogelijk.

De heer John Taylor : Momenteel hebt u daar dus nog geen duidelijk zicht op ?

Minister-president Luc Van den Brande : Inderdaad, momenteel zitten we in de eerste fase : de besteding van de 43,6 miljoen frank.

De heer John Taylor : Die campagne zal lopen in 1998 ?

Minister-president Luc Van den Brande : Dat klopt.

De heer John Taylor : Mijnheer de minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Het is inderdaad heel belangrijk dat er communicatie plaatsvindt. De stedelijke problematiek en de hele problematiek van de leefbaarheid van Vlaanderen is inderdaad zeer geschikt om aan communicatie te doen. Het is immers een zeer ruim onderwerp, dat raakvlakken heeft met bijna alle beleidsdomeinen. Op die manier krijgt de Vlaamse bevolking een ruim beeld van de zaken waarmee de overheid bezig is. Op die manier kan de burger beter vertrouwd raken met de Vlaamse overheid. Uit recent onderzoek blijkt immers dat die overheid bij de bevolking nog altijd te weinig bekend is.

Het is ook enorm belangrijk voor de groepen van mensen die we bij de stedelijke problematiek trachten te bereiken. Ik hoop dat deze campagne ertoe bijdraagt dat deze mensen weten dat de Vlaamse overheid met hen begaan is. Daarnaast hoop ik ook dat deze informatiecampagne ertoe bijdraagt dat die mensen uit hun isolement worden gehaald. Het kan een middel zijn om hen te valoriseren en hen te integreren in de gemeenschap van alle Vlamingen. De kansarmoedesituatie waarin ze zich bevinden, mag geen uitzichtloze situatie zijn. Ik hoop dus dat deze campagne ook een educatief karakter heeft, niet alleen voor het brede publiek maar ook voor de doelgroepen. We moeten de mensen tonen waar de Vlaamse overheid mee bezig is, evenals welke waarde ze hebben voor Vlaanderen. Dat zou hun geloof in zichzelf en in hun kansen stimuleren.

De campagne moet heel Vlaanderen bereiken. Iedereen moet er zich in herkennen, maar de campagne moet vooral de leefbaarheid van Vlaanderen en de communicatie van de Vlaamse regering bevorderen. De campagne is een kans om Vlaanderen herkenbaar te maken, maar ook om de Vlamingen zelf meer kansen te geven als mens.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Ik neem aan, mijnheer de minister-president, dat u ook deze campag-

Van Hauthem

ne niet zal voorleggen aan de controlecommissie, die onder meer belast is met het toezicht op de overheidsmededelingen.

Minister-president Luc Van den Brande : Neen, tenzij u mij daarvoor als gemeenschapssenator zou tuchtigen.

De heer Joris Van Hauthem : Ik ben ook lid van deze commissie, u brengt me in een bijzonder moeilijk parket. Ik zou willen dat u ook op andere domeinen de wet naast u zou leggen.

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten : Ik heb nog een opmerking over de compensaties uit andere budgetten en de mogelijkheid dat andere ministers nog een eigen bijdrage moeten of kunnen leveren. Voor het communicatiebeleid over het SIF was al in 20 miljoen frank voorzien. Ik vraag u toch met aandrang om dit niet uit de heffing op de leegstand te halen, wat in bepaalde hoeken wordt gesuggereerd. Dat kan niet.

Een aantal SIF+-gemeenten hebben nog geen inventaris gemaakt van de leegstand en verkrotting op hun grondgebied. Een aantal waarborggemeenten gaan veel strikter te werk, zelfs strikter dan hen werd opgelegd. Ze hebben een correcte inventaris opgesteld en alle bijkomende administratie verricht. Het zou bij hen niet in goede aarde vallen als de heffingen uit hun gemeente, die ten goede komen aan de SIF+-gemeenten, straks ook nog aan het communicatiebeleid van de regering worden gespendeerd.

Ten slotte wil ik nog even iets kwijt over de terminologie in dit geheel. Het is wel leuk overal Vlaamse uithangbordjes te zien zoals VLAM, OVAM en dergelijke, maar veel burgers hebben hier geen voeling meer mee. De gewone Vlaming volgt het beleid sowieso al niet meer op alle domeinen. De talrijke blaadjes en brochures van gemeenten, provincie en overheid gaan veelal aan de burger voorbij. Ook dat verdient vanuit het algemene communicatiebeleid onze aandacht.

Minister-president Luc Van den Brande : De heer Van der Poorten uit deze bezorgdheid terecht. Het zou pas een inclusief beleid zijn, als men een extra inspanning wil leveren voor communicatie.

Ik stel ten tweede vast dat een aantal waarborggemeenten het erg goed doen inzake hun inventarisatieplicht. Een aantal SIF+-gemeenten doen dat niet. Ook op dat punt deel ik uw bezorgdheid.

En inderdaad is er ook een probleem van afkortingen. Ik pleit voor simpele dingen, zoals Export Vlaanderen en Toerisme Vlaanderen. Zo moeten we ook tot Sport Vlaanderen komen. Als we de parlementsleden twintig afkortingen zouden geven en hen zouden vragen waarvoor deze staan, betwijfel ik of velen de helft van de punten zullen halen. Deze algemene communicatieve zorg moet zeker worden opgenomen in de strategie.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 15.47 uur.*
